Kódovanie, písmo :)

Kódovanie je transformácia určitej informácie z jednej formy na druhú pomocou určitého postupu - algoritmu, ktorý je väčšinou verejne známy.

UPOZORNENIE

V živote sa stretávame s množstvom informácií. Pamätať si všetky je, samozrejme, nad naše sily a pamäťové bunky. Preto ich určitým spôsobom kódujeme. Napr. adresa – keď pozývame na návštevu známeho, ktorý nevie, kde bývame, neopíšeme mu náš dom ako vysoký biely so štyrmi oknami na prvom a šiestimi na druhom poschodí, s dvomi jabloňami pred, jednou hruškou naboku, čerešňou a jabloňou za domom, ale jednoducho ako Nábrežnú 42. Náš dom je zakódovaný ako ulica a číslo domu v ulici.

Rovnako je to aj s ďalšími údajmi: auto, ktoré na križovatke prešlo na červenú, nabúralo do značky a naháňalo stredom ulice holuba, nájdu policajti najjednoduchšie podľa EČV (ŠPZ) – kódu, ktorý jednoznačne identifikuje páchateľa.

V obchode pri pokladni predavačka nepotrebuje napísať názov tovaru, pretože jej stačí prejsť snímač a podľa čiarového kódu nájsť názov a cenu predávaného tovaru.

Kódovanie sa používa vtedy, keď vyjadrovanie bežnými slovami by bolo zdĺhavé alebo náročné na miesto či čas. Dôležité je aj v prípade odlíšenia dvoch kvalitatívne rovnakých vecí (dva zelené trabanty s rovnakým rokom výroby najjednoduchšie odlíšime podľa EČV).

Písmo

Kódovanie používali v minulosti rôzne civilizácie. Vezmime si napr. obrázkové alebo klinové písmo známe z dejepisu, dymové signály, ktorými si posielali správy Indiáni alebo morzeovku, ktorá bola so svojimi bodkami a čiarkami jedným z najrozšírenejších komunikačných prostriedkov v 18. a 19. storočí. Ďalším neštandardným kódovaním boli povrázky s uzlami, pomocou ktorých „zapisovali“ svoje údaje stredoamerickí Mayovia.

S kódovaním informácií sa denne stretávame aj my. Kód, ktorého lúštenie si zvyčajne ani neuvedomujeme predstavuje už samotné písmo. Ten, kto nepozná jednotlivé písmená a nedokáže ich spojiť do slov rodného jazyka, ťažko pochopí zmysel vety, ktorú má pred očami. Pokiaľ sa vám toto tvrdenie zdá nepravdepodobné, skúste prečítať text napísaný azbukou alebo ešte lepšie slabičným písmom (čínskym, japonským).

Šifrovanie, kryptológia, kryptografia, kryptoanalýza, šifrovací/dešifrovací algoritmus, kľúč ↓

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

Ján Skalka, Cyril Klimeš, Gabriela Lovászová, Peter Švec, *Informatika na maturity a prijímacie skúšky*, Enigma, Nitra 2007, ISBN 978-80-89132-50-8.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania